

FINPRO RF:S VERKSAMHET

Huvudfrågan vid revisionen var: Har staten en enhetlig strategi för exportfrämjandet, och i så fall, hur har denna strategi förverkligats i Finpro rf:s verksamhet och hur har resultatet av Finpro rf:s verksamhet utvärderats. Vid revisionen utreddes också statens system för exportfrämjande som helhet, och vilka av staten finansierade organisationer som verkar inom exportfrämjandet.

Den viktigaste observationen vid revisionen var att staten saknar en enhetlig strategi för företagens internationalisering och exportfrämjandet. Avsaknaden av en strategi har lett till ett komplicerat system för exportfrämjandet, som innefattar ett flertal offentliga och privata av staten stödda organisationer. P.g.a. avsaknaden av en strategi förekommer i systemet problem både med styrbarheten och med koordineringen. Detta kommer till synes både i uppställandet av resultatmål och i uppföljningen av verksamhetens effekter.

Handels- och industriministeriet har inte övergripande klarlagt resultaten och effekterna av stödet till Finpro:s verksamhet, inte heller effekterna och resultaten av det stöd till exportfrämjande som kanaliseras via Finpro rf eller dess dotterbolag.

Handels- och industriministeriet borde därför överväga att låta utföra en utvärdering också av resultaten inom hela systemet för exportfrämjande. Staten stöder för närvarande många olika aktörer på samma område, varför fältet är splittrat med tanke på styrningen och svårt att behärska.

Den av staten huvudsakligen finansierade förening, Finpro rf, som administrerar handelssekreterarna, är inte nödvändigtvis det från statens synpunkt resultatrikaste och effektivaste sättet att organisera främjandet av företagens internationalisering och export. Ett verksamhetsstöd av permanent karaktär, som fortsätter år efter år, kan leda till en oekonomisk och ineffektiv verksamhet. Enligt revisionsverkets förmenande borde man gå in för att utöka företa-

gens självansvar i Finpro rf:s och handelssekreterarnas verksamhet.

Ifall det visar sig vara svårt att hålla Finpro rf och Finpro Marketing Ab genuint isär, borde en försäljning av bolaget övervägas. Eftersom Finpro rf alltjämt bedriver en av staten stödd verksamhet på marknadens villkor, vore det enligt revisionsverkets åsikt skäl att alltjämt fortsätta med att klargöra Finpro rf:s ställning i konkurrenshänseende. Likaså borde sörjas för att Finpro rf fungerar opartiskt. Särskild uppmärksamhet borde fästas vid, att inte det verksamhetsbidrag som Finpro rf erhåller överförs till att stöda Finpro Marketing Ab:s verksamhet, och att även i övrigt verksamheterna hålles så i sär från varandra som möjligt.

Effektivitetsmålen i resultatdokumentet mellan Finpro rf och handels- och industriministeriet är mycket allmänt hållna, såsom t.ex. ökad sysselsättning och ekonomisk tillväxt. Handels- och industriministeriet borde därför som expertmyndighet och huvudfinansiär av Finpro rf:s exportcentraler precisera avvägningarna på det strategiska planet. Ministeriet borde också ägna uppmärksamhet åt exaktheten och ändamålsenligheten för resultatstyrningen av Finpro rf samt gå in för att uppställa flera kvantitativa resultatmål än för närvarande.

Avsaknaden av en internationaliseringsstrategi försvårar koordineringen och samarbetet mellan olika aktörer inom systemet för exportfrämjande. Det föreligger en risk att de av staten finansierade organisationerna rentav konkurrerar sinsemellan. Med statligt stöd har byggts upp ett splittrat och icke-koordinerat system för exportfrämjande. Det förefaller vara svårt för handels- och industriministeriet att behärska och styra denna komplicerade konstruktion. Genom att klargöra och förenkla systemet för stöd till företagens internationalisering kunde dess resultat uppenbarligen förbättras. Att uppgöra en strategi kunde även förbättra koordineringen och samarbetet mellan olika aktörer.